

İNŞAAT MALZEMELERİ SEKTÖRÜNDE TÜRKİYE İÇİN FIRSATLAR

Umut GÜR
Sanayi Dairesi Başkanı
Kalkınma Bakanlığı

5. Uluslararası İnşaatta Kalite Zirvesi, İstanbul

1
05.12.2013

ONUNCU KALKINMA PLANI

Onuncu Kalkınma
Planı
(2014-2018)

Nitelikli İnsan,
Güçlü Toplum

Yenilikçi Üretim,
İstikrarlı Yüksek
Büyüme

Yaşanabilir
Mekanlar,
Sürdürülebilir
Çevre

Kalkınma İçin
Uluslararası
İşbirliği

Öncelikli Dönüşüm Programları

Uygulama, İzleme, Değerlendirme

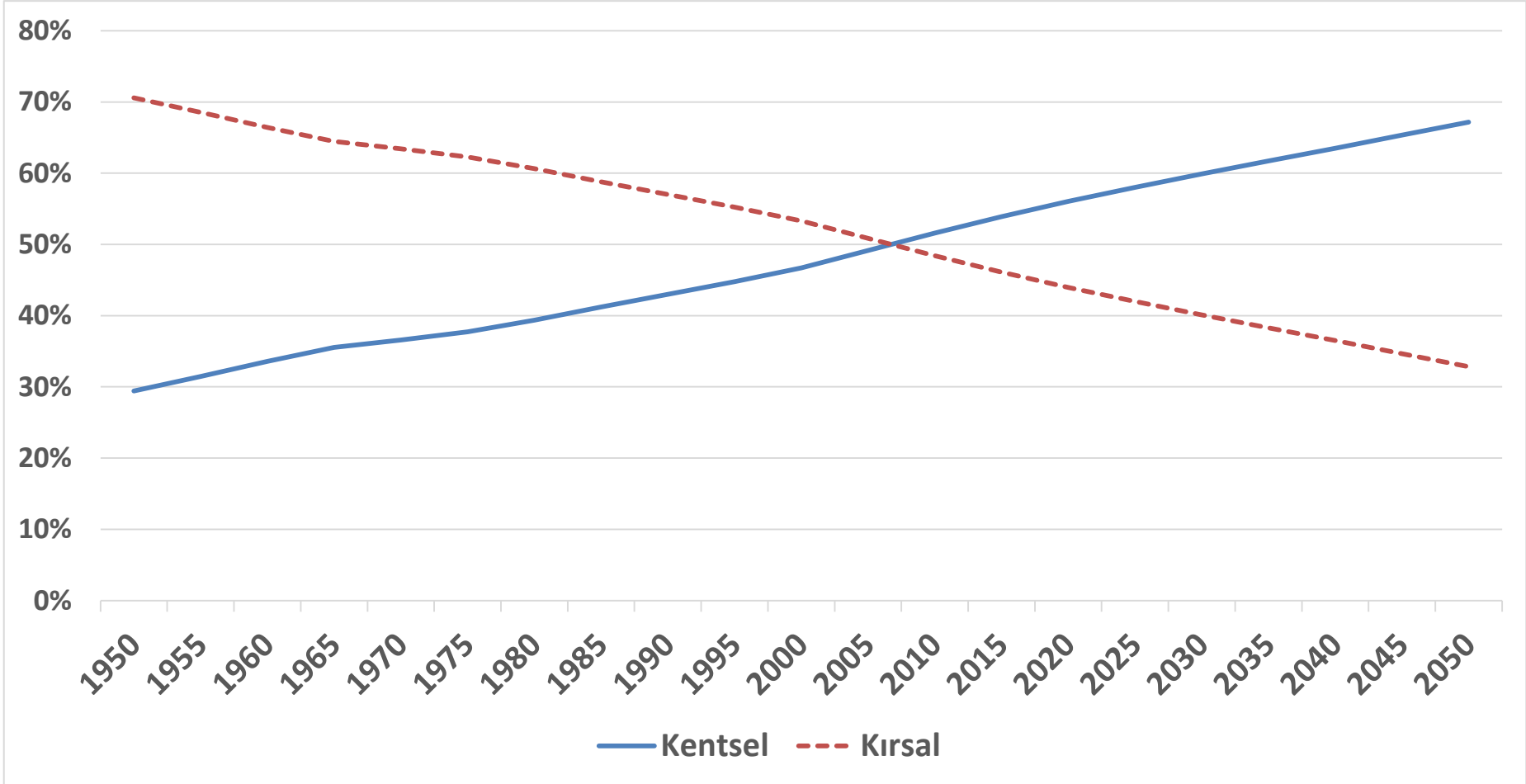
ONUNCU KALKINMA PLANI

ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM PROGRAMLARI

1. Üretimde Verimliliğin Artırılması,
2. İthalata Olan Bağımlılığın Azaltılması,
3. Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi,
4. İstanbul Uluslararası Finans Merkezi,
5. Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi,
6. Kamu Gelirlerinin Kalitesinin Artırılması,
7. İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi,
8. İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi,
9. Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması,
10. İstatistikî Bilgi Altyapısını Geliştirme,
11. Öncelikli Teknoloji Alanlarında Ticarileştirme,
12. Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim,
13. Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretimi,
14. **Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi,**
15. Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi,
16. Sağlık Endüstrilerinde Yapısal Dönüşüm,
17. Sağlık Turizminin Geliştirilmesi,
18. Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm,
19. Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme,
20. Nitelikli İnsan Gücü İçin Çekim Merkezi,
21. Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik,
22. Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması,
23. Yerelde Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi,
24. **Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm,**
25. Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği Altyapısının Geliştirilmesi,

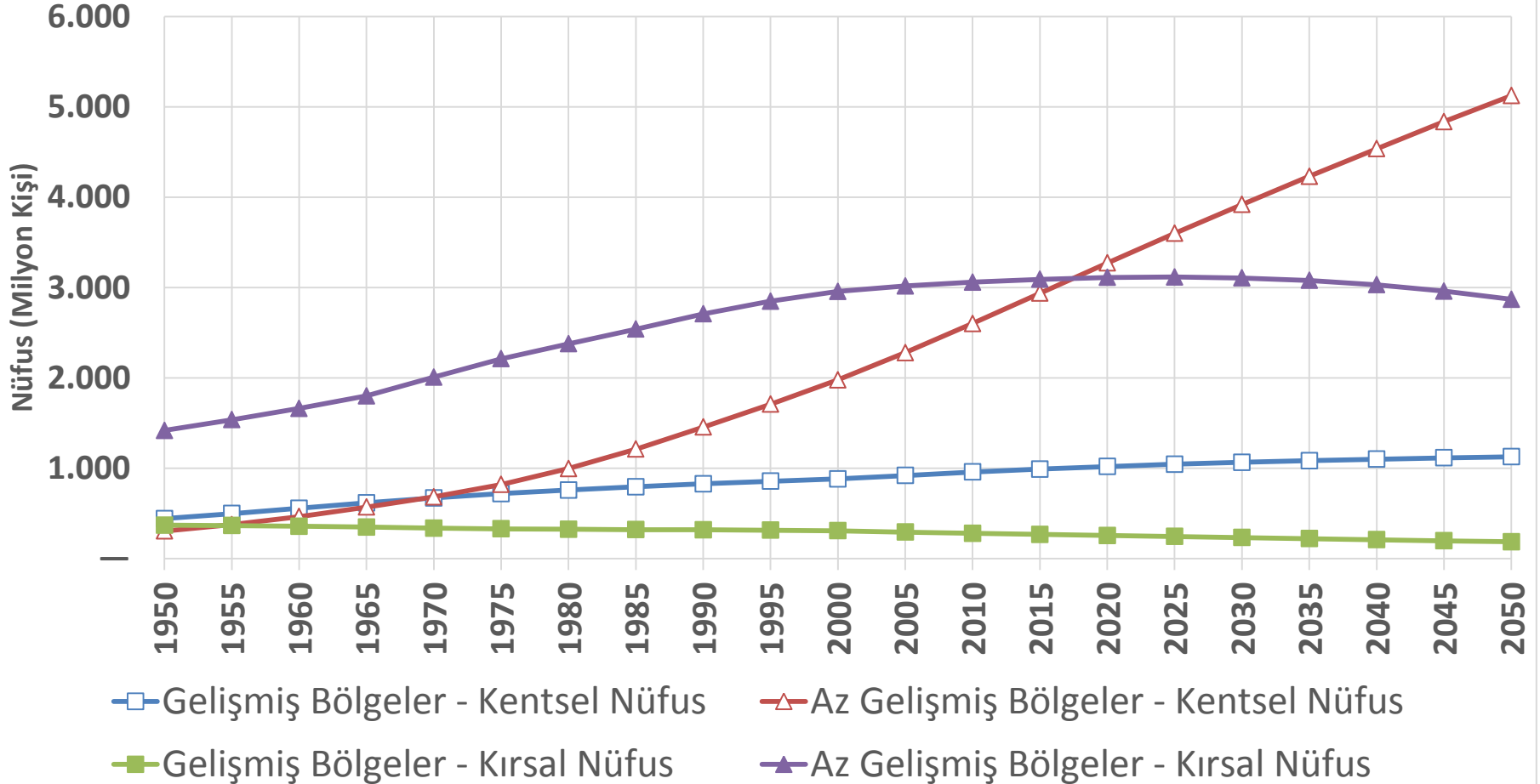
DÜNYADA ŞEHİRLEŞME EĞİLİMİ

Dünya Nüfusunun Yüzdesi Olarak Kentsel ve Kırsal Nüfus

DÜNYADA ŞEHİRLEŞME EĞİLİMİ

Dünya Kentsel ve Kırsal Nüfus Tahminleri, 1950-2050

ŞEHİRLEŞMENİN NİTELİKSEL BOYUTU: BİNALAR

Sürdürülebilir binalar kavramı giderek daha fazla ön plana çıkmaktadır.

İnsan, çevre ve ekonomi bileşenlerinin hepsiyle yakından etkileşim içerisinde olan binalarda sürdürülebilirlik kriterleri olarak şu faktörler ön plana çıkmaktadır:

- **Arazi Optimizasyonu**
- **Enerji Verimliliği**
- **Su Tüketiminin Azaltılması**
- **Çevre Dostu Yapı Malzemelerinin Kullanımı**
- **İç Ortam Kalitesi (sağlık ve konfor)**
- **İşletme ve Bakım-Onarım Faaliyetlerinin Optimizasyonu**

ŞEHİRLEŞMENİN NİTELİKSEL BOYUTU: BİNALAR

Başlıca Sertifikalandırma Sistemleri

Ülke	Sertifikalandırma Sistemi	Sertifikasyon Kuruluşunun Türü
ABD	LEED	Kar amacı gütmeyen özel kuruluş
İngiltere	BREEAM	Özel (Devlet tarafından kurulup özelleştirilmiş)
Çin	GBAS	...
Fransa	HQE	Kar amacı gütmeyen organizasyon
Almanya	DGNB	Kar amacı gütmeyen organizasyon
Avustralya	NABERS	Kamu (Sanayi Bakanlığı)

ŞEHİRLEŞMENİN NİTELİKSEL BOYUTU: BİNALAR

- Yeşil/sürdürülebilir bina standartları uygulamalarının, “neredeyse sıfır enerjili bina”, “sıfır ekolojik ayak izli bina” vb. isimleri altında zorunluluk haline getirilmektedir ve bu amaçla çeşitli ülkelerin kendilerine zaman hedefleri koyduğu görülmektedir.
 - 2010/31/UE sayılı Avrupa Birliği Yönergesi:
 - AB ülkelerinde
 - 31 Aralık 2018 tarihinden itibaren tüm kamu binalarına,
 - 31 Aralık 2020’den itibaren ise tüm yeni binalara
“nerdeyse sıfır enerjili bina” olma zorunluluğu getirilmektedir.
 - İtalya Örneği: 2018, 2020
 - İngiltere Örneği: 2016, 2019

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİNALAR: TÜRKİYE İÇİN FIRSATLAR

Türkiye Kentsel/Kırsal Nüfus Değişimleri

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nüfus (Bin Kişi)	Türkiye	70.586	71.517	72.561	73.722	74.724	75.627
	Kent ¹	47.652	49.515	50.873	52.341	53.631	54.705
	Kır	22.934	22.003	21.689	21.382	21.093	20.922
Dağılım (%)	Kent	67,5	69,2	70,1	71,0	71,8	72,3
	Kır	32,5	30,8	29,9	29,0	28,2	27,7
Nüfus Artışı (‰)	Türkiye	---	13,2	14,6	16,0	13,6	12,0
	Kent	---	39,1	27,4	28,9	24,6	20,0
	Kır	---	-40,6	-14,3	-14,2	-13,5	-8,1

Kaynak: TÜİK

Not: Yıl sonu nüfus verileri kullanılmıştır.

(1) Nüfusu 20.000'in üzerinde olan yerleşimler kent kabul edilerek hazırlanmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİNALAR: TÜRKİYE İÇİN FIRSATLAR

KÜRESEL PAZARDA REKABETÇİ OLMAK

İnşaat malzemeleri sektörümüzün rekabet gücü yüksektir, ancak küresel pazarda rekabetçiliği artırmak için yeni koşullara ayak uydurabilmek gereklidir.

İç pazarın önümüzdeki dönemde yaratacağı hacim avantajı iyi kullanılmalı:

- 10. Plan dönemi (2014-2018): 4,1 milyon konut ihtiyacı (*şehirleşme+nüfus artışı+yenileme+afet gibi ihtiyaçlardan kaynaklanan*)
- Sektörel dernek tahminleri: Önümüzdeki 20 yılda 6,5-7 milyon konut (*kentsel dönüşüm kaynaklı*), 400-500 milyar dolar değerinde iç piyasa

İç pazarda güçlenecek üreticimiz, uluslar arası pazarın önümüzdeki dönem yaratacağı fırsatları rekabetçi bir şekilde değerlendirebilecektir.

Çeşitli ülkelerde sıfır ekolojik ayak izini amaçlayan yapı ve yapı malzemeleri standardı hedeflerinin ülkemizde de oluşturulmasını ve kentleşme projelerinde uygulanmasını gündeme almalıyız.

POLİTİKA ÇERÇEVESİ

10. KALKINMA PLANI (2014-2018)

2.2.11. İmalat Sanayiinde Dönüşüm:

"656. Kentleşme ve kentsel dönüşüm imalat sanayii ile bütünleşik bir şekilde ele alınacaktır. Bu çerçevede akıllı bina, yapı malzemeleri, toplu taşıma araçları ve sinyalizasyon sistemleri gibi alanlarda üretim ve ihracat kapasitesi artırılacaktır."

2.3.7. Çevrenin Korunması:

"1041. Enerji, sanayi, tarım, ulaştırma, inşaat, hizmetler ve şehirleşme gibi alanlarda yeşil büyüme fırsatları değerlendirilecek, çevreye duyarlı ekonomik büyümeyi sağlayan yeni iş alanları, Ar-Ge ve yenilikçilik desteklenecektir."

POLİTİKA ÇERÇEVESİ

10. KALKINMA PLANI (2014-2018)

ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM PROGRAMI

1.24. Rekabetçiliği ve Sosyal Uyumu Geliştiren Kentsel Dönüşüm Programı

2. Bileşen: Kentsel Dönüşümde Yerli ve Yenilikçi Üretimin Teşvik Edilmesi

- İleri malzemelerin, akıllı bina teknolojilerinin, dayanıklılığı geliştiren uygulama araçlarının ve yüksek teknik özelliklere sahip inşaat makinalarının yurtiçinde geliştirilmesinin ve üretilmesinin teşvik edilmesi
- Tedariklerde yerli üretimden azami düzeyde faydalanılması

1.14. Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi Programı

4. Bileşen: Binalarda Enerji Verimliliğinin İyileştirilmesi

- Proje sonrasında sağlanan tasarruflarla geri ödemeye imkân veren enerji performans sözleşmesi (EPS) borçlanma modeli dâhil olmak üzere, çeşitli finansman yöntemleriyle kamu binalarındaki enerji verimliliği yatırımlarının yaygınlaştırılması
- Yalıtımı düşük ve/veya yetersiz yalıtıma sahip eski binalarda, binayı çevreleyen dış yapı zarfının ve ısıtma sistemlerinin yürürlükteki standartları sağlayacak şekilde ısı yalıtımlı niteliğe dönüştürülmesi

MEVCUT DESTEKLER

Ar-Ge ve Yenilik Konusundaki Başlıca Destekler

- Kalkınma Bakanlığı - Araştırma altyapı destekleri: Kamu kurumları ve üniversitelerde tematik araştırma merkezleri kurulması ve geliştirilmesi
 - Anadolu Üniversitesi – Seramik Araştırma Merkezi, Sabancı Üniversitesi Nanoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi, Bilkent Üniversitesi – Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi, ...
- TÜBİTAK - Ar-Ge ve yenilik destekleri
 - 1501 - TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
 - 1007 - Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini D.P.
 - 1505 - Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı
 - ...
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı – Sanayi Tezleri Programı (SANTEZ)

DESTEK TASARIMI

Bu alanda sağlanacak olan destekler “hedefe odaklı” olmalıdır:

Bu konudaki Ar-Ge/inovasyon alanlarına örnek olarak:

- Bölgesel ısıtma-soğutma sistemleri, kojenerasyon/trijenerasyon gibi enerjiyi daha etkin ve verimli kullanan sistemlerin geliştirilmesi,
- Enerji verimliliğini artırıcı etkin yalıtım malzemeleri ve olumsuz dış etkenlere karşı koruyucuların geliştirilmesi,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanabilen, depolayabilen ve dönüştürebilen malzemelerin geliştirilmesi,
- Binaların enerji ihtiyacının akıllı ve sürdürülebilir tasarım ilkeleri ile düşürülmesi ve düşük enerji ihtiyacını destekleyen ürün grupları ile desteklenmesi,
- Binaların iyi yönetilmesine yönelik otomasyon sistemleri vs. geliştirilmesi,

DESTEK TASARIMI

- Çevre dostu, sürdürülebilirlik özellikleri olan, geri kazanımlı hafif ve ekonomik malzemeler geliştirilmesi
- Kullanımı bitince çevreye zarar vermeden yok edilebilir malzemelerin geliştirilmesi,
- En önemli önceliklerimizden olan depreme dayanıklı malzemelerin geliştirilmesi,
- Betonun yapısının geliştirilmesi, çimentonun yerini alacak yeni bağlayıcılar ve demir donatının yerini alan çok daha hafif ve güçlü malzemelerin geliştirilmesi.

DESTEK TASARIMI

Bu alanda sağlanacak olan desteklerde “arz-talep ilişkisi, mekanizması ve dengesi” gözetilmelidir:

- Teşviklerin doğrudan kullanıcılara verilmesi ile teşviklerin doğrudan yerli üreticiye sağlanacağı alternatifler beraber değerlendirilmelidir.
- Hedef değerlerin üreticiler ile işbirliği içinde belirlenmesi yapılabilirliği artıracaktır.

DESTEK TASARIMI

Bu alanda sağlanacak olan destekler “zaman boyutunu” gözetmelidir:

- 5 ve 10 yıllık periyodlarla ürün ve performans bazında hedefler konması kullanıcıların ve üreticilerin bütçe ve teknoloji planlamaları açısından elzemdir.
- Hedef değerler konarak ürünlerin belirli bir dönem sonunda kullanımının zorunlu hale getirilmesi genel olarak uygulanan bir yöntemdir. **Ancak,**
 - Bu yöntemde, söz konusu hedef değerler zorunlu kılınmadan önce, kullanıcının öncelikle özendirilmesi / teşvik edilmesi bu alanda üreticilerin de yeterli kabiliyete ulaşması ve kullanıcılarda farkındalık oluşması için bir fırsat sunabilecektir.

- Yeşil bina ve yeşil bina malzemeleri standartlarının ülkemizde de oluşturulmasında kamu-özel sektör-üniversite işbirliği sağlanmalıdır.
- Bu kapsamda, ülkemizde de bir yeşil bina sertifikasyon sisteminin oluşturulması için inşaat sektörü ve inşaat malzeme sanayicilerinin genelini kapsayan, kamu ile işbirliği içinde bir yapılanma oluşturulmalı veya bu çerçevede hâlihazırda çalışmalar yürüten Sivil Toplum Kuruluşlarımızın organizasyonu içinde geniş kapsamlı katılım sağlanmalıdır.
- Oluşturulacak standartların uygulanmasına ilişkin takvimin belirlenmesinde özel sektör aktif olarak yer almalıdır.
- Yeşil bina malzemelerine yönelik olarak kullanıcılarda farkındalık oluşturmak amacıyla ortak reklam ve tanıtım faaliyetlerine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

ÖZEL SEKTÖRDEN BEKLENTİLER - II

- Dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeler ışığında ve oluşturulacak yeşil bina standartları çerçevesinde öncelikli desteklenecek Ar-Ge alanlarının tespit edilmesinde, ilgili Ar-Ge programların oluşturulmasında ve Ar-Ge/inovasyon teşviklerinin yönlendirilmesinde özel sektör-kamu-üniversite koordinasyon ve işbirliğinin azami ölçüde sağlanması gerekmektedir.
- Konu üzerinde şimdiye kadar önemli çalışmalar yapmış olan Seramik Araştırma Merkezi gibi başarılı uygulamaların inşaat malzemeleri sanayiinin tüm segmentlerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması faydalı olacaktır. Bu çerçevede daha düşük maliyetlerle ortak Ar-Ge yapma imkânı oluşturulmalıdır.